

Role státu resp. veřejné správy ve vztahu ke zdravotnictví

Monika Ježková

Obsah

- Zdravotní politika
- Aktuální legislativa v ČR

1. Zdravotní politika

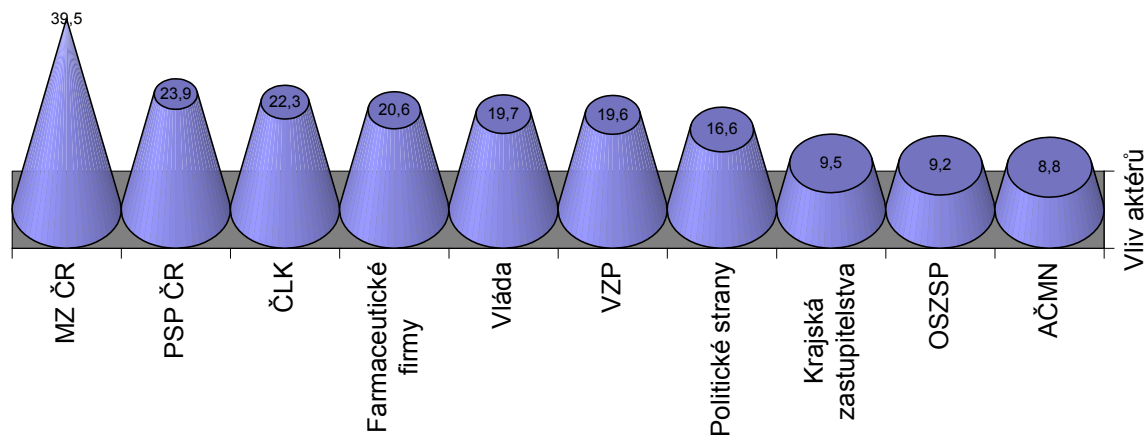
Zdravotní politika

- Prostřednictvím cíle
 - Chránit, navrátit, posilovat zdraví, zlepšit zdraví a blaho populace, rozvíjet zdravé životní prostředí...
 - Základní hodnoty: ekvita, solidarita
- Dynamický proces vyjednávání, tvorby a realizace politiky („politics“)
- X vlastní obsah politiky („policy“)
- X politický řád („polity“)
- úzké („health care system“) x široké („health system“) pojetí

Aktéři zdravotní politiky

- Všichni, kterých se daný veřejněpolitický problém dotýká
- Oficiální x neoficiální
 - Občané (pacienti – pojištěnci)
 - Poskytovatelé zdravotní péče
 - Plátcí zdravotnických služeb
 - Ostatní aktéři

Nejvlivnější aktéři v českém zdravotním systému (2009)

Nástroje zdravotní politiky

Veřejněpolitický nástroj	Příklad z oblasti zdravotní politiky
Zákony	Zdravotnické právo Právní úprava ochrany veřejného zdraví
Služby	Poskytování zdravotní péče Vzdělávání lékařů
Peníze	Platby za tzv. státní pojištěnce
Daně	Spotřební daň na alkohol a cigarety
Jiné ekonomické nástroje – půjčky, dotace	Residenční místa pro lékaře Dotace v rámci Národního programu zdraví
Osvěta a přesvědčování	Kampaň proti kouření

Zdravotní politika na komunální a regionální úrovni

- Zdravé životní podmínky
- Zdravý způsob života
- Prevence a poskytování zdravotnických služeb
- Odráží konkrétní potřeby dané obce/regionu

Komunální a regionální úroveň

- Zřizování zdravotnických zařízení
 - Princip udělení oprávnění u příslušného krajského úřadu
- Rozvoj lázeňství (pouze komunální úroveň)
- Ochrana před alkoholismem a jinými toxikomaniemi
 - Výchova, prevence, zákazy
- Prevence a osvětové akce
- Podpora sportovního vyžití
- Budování parků
- Podpora osob se zdravotním postižením
- Podpora nevládních organizací

2. Aktuální legislativa

Základní přehled legislativy

- Mezinárodní smlouvy
- Ústavní zákony
- Zákony
- Podzákonné právní normy
- Etické kodexy

Mezinárodní smlouvy – čl. 10 Ústavy

Mezinárodní dokument (mezinárodní organizace, rok přijetí)	Přijat v ČR
Všeobecná deklarace lidských práv (OSN, 1948)	1993
Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (zkráceně Evropská úmluva o lidských právech) (Rada Evropy, 1953)	1993
Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech (OSN, 1976)	1993
Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (OSN, 1976)	1993
Evropská sociální charta (Rada Evropy, 1965)	1999
Zásady pro ochranu psychicky nemocných osob a pro zlepšení péče o psychické zdraví (OSN, 1991)	
Úmluva o lidských právech a biomedicíně (Rada Evropy, 1997)	2001
Úmluva proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (OSN, 1987)	1993
Evropská úmluva o zabránění mučení a nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestání (Rada Evropy, 1989)	1996
Evropská charta pacientů seniorů (doporučení Evropské sekce Mezinárodní gerontologické asociace, 1997)	
Charta práv umírajících (doporučení Rady Evropy, 1999)	

Ústavní zákony

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., **Ústava České republiky**, ve znění pozdějších předpisů
 - Moc zákonodárná, výkonná a soudní, územní samospráva
- Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., **Listina základních práv a svobod**, ve znění pozdějších předpisů
 - Čl. 31 „Každý má právo na ochranu zdraví. Občané mají na základě veřejného pojištění právo na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon.“

Zákony - obecně

- Z.č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, vzpp
- Z.č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, vzpp
- Z.č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, vzpp
- Z.č. 198/2009 Sb., antidiskriminační zákon, vzpp
- Z.č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, vzpp
- Z.č. 262/2006 Sb., zákoník práce, vzpp
- Z.č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, vzpp
- ...

Zákony – zdravotní služby

- Z.č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, vzpp
- Z.č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, vzpp
- Z.č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, vzpp
- Z.č. 66/1986 Sb., o umělém přerušení těhotenství, vzpp
- Z.č. 378/2007 Sb., o léčivech, vzpp
- Z.č. 268/2014 Sb., o zdravotnických prostředcích, vzpp
- Z.č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, vzpp

Zákony – komory a další

- Z.č. 220/1991 Sb., o ČLK, ČSK a ČLékárnickéK, vzpp
- Z.č. 164/2001 Sb., lázeňský zákon, vzpp
- Z.č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jiným návykovými látkami, vzpp

Zákony - pojišťovny

- Z.č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, vzpp
- Z.č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, vzpp
- Z.č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně, vzpp
- Z.č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, vzpp

Zákony – ÚSC

- Z.č. 128/2000 Sb., o obcích, vzpp
 - § 35/2 „Obec v sam. působ. ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi ... o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví ...“
- Z.č. 129/2000 Sb., o krajích, vzpp
- - § 14/1 „§ 14/1 „Do sam. působ. kraje patří záležitosti, které jsou v zájmu kraje a občanů kraje...“
- Z.č. 131/2000 Sb., o hl. m. Praze, vzpp
- Z.č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí, vzpp
- Z.č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku ČR do majetku krajů, vzpp

Zákony - hospodaření

- Z.č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, vzpp
- Z.č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní ÚSC a některým státním fondům, vzpp
- Z.č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech ÚSC, vzpp
- Z.č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, vzpp
 - § 3 písm. i) „Podpora regionálního rozvoje je zaměřena na zajištění dostupnosti a zlepšování úrovně poskytování zdravotnických služeb“

Prováděcí předpisy k zákonu č. 258/2000 Sb.

- Z.č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, vzpp
 - Nařízení vl. č. 138/2003 Sb., kterým se stanoví vzor služebního průkazu zaměstnanců orgánů ochrany veřejného zdraví
 - Vyhl. č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy, vzpp
 - Vyhl. č. 84/2001 Sb., o hygienických požadavcích na hračky a výrobky pro děti ve věku do 3 let, vzpp
 - Vyhl. č. 523/2006 Sb., o hlukovém mapování
 - Vyhl. č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, vzpp
 - ...

Etické kodexy

- Etický kodex práv pacientů (1992)
- Etický kodex ČLK (1996)
 - Zdůrazňuje etické principy lékařského povolání vůči pacientovi a lékařům navzájem
- Etický kodex české lékárnické komory (2006)
 - Etický kodex upravuje chování a jednání lékárníků při výkonu lékárnické profese i vystupování na veřejnosti
- Etický kodex ČSK
- Etický kodex fyzioterapeutů
- Etický kodex psychologické společnosti (ČMPS) (1999)
- Kodex pro zdravotní sestry
- Hippokratova přísaha

Děkuji Vám za pozornost!